

ŻYCIE STAJE SIĘ ŁATWIEJSZE,
GDY... WYKORZYSTUJEMY
WIELOMIANY

TOMASZ
WÓJTOWICZ

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania matematyki dla szkoły ponadpodstawowej poziom rozszerzony

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Agnieszka Jaworska
Recenzja merytoryczna – Ewa Olszewska
dr Anna Rybak
dr Beata Rola
Agnieszka Ratajczak-Mucharska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Życie staje się łatwiejsze, gdy... wykorzystujemy wielomiany.

Czas trwania lekcji:

45 minut

Klasa:

II liceum/technikum, poziom rozszerzony

Cel ogólny:

zastosowanie wielomianów do rozwiązywania problemów praktycznych.

Cele szczegółowe. Uczeń:

- wyznacza dziedzinę wielomianu w zadaniach praktycznych,
- zapisuje wzór wielomianu,
- rozwiązuje równania i nierówności wielomianowe,
- stosuje wiedzę o wielomianach do rozwiązywania zadań praktycznych,
- dobiera właściwy model matematyczny do zadania,
- angażuje wielorakie inteligencje wg Gardnera (uczeń ze SPE).

Metody, techniki i formy pracy:

- metody eksponujące: prezentacja,
- metody aktywizujące: praca w grupach zadaniowych, doświadczenia poszukujące,
- metoda ICT: praca z aplikacją do rysowania wykresów (rozwój kompetencji cyfrowych),
- formy pracy: nauczanie zbiorowe, praca indywidualna (jednolita i zróżnicowana).

Środki dydaktyczne:

komputer z aplikacją do rysowania wykresów wielomianów, karty pracy dla uczniów (o różnym stopniu trudności), ankieta ewaluacyjna.

Opis przebiegu lekcji

1. Sprecyzowanie celów i postawienie problemu

Na początku lekcji uczniowie rysują wykresy różnych funkcji wielomianowych za pomocą aplikacji <https://www.matemaks.pl/program-do-rysowania-wykresow-funkcji.html>. Układają polecenia i odpowiadają na pytania do narysowanych wykresów:

- Ile miejsc zerowych ma wielomian?
- Dla jakich argumentów funkcja wielomianowa przyjmuje wartości niedodatnie?
- Jaka jest wartość wielomianu dla argumentu 3?
- Dla jakich argumentów wielomian przyjmuje wartość 1?

2. Analizowanie i porządkowanie zdobytych doświadczeń

Nauczyciel rozdaje uczniom kartki o wymiarach 20 cm x 20 cm. Uczniowie z każdego narożnika kartki wycinają kwadrat o dowolnym boku (długość boku kwadratu oznaczają jako x). Następnie skleją kartkę w otwarte pudełko. Zadaniem uczniów jest wyznaczenie wielomianu opisującego objętość otrzymanego pudełka.

3. Twórcze wykorzystanie wiedzy

Nauczyciel rozdaje uczniom karty pracy do rozwiązania. Uczniowie indywidualnie, w zależności od preferowanego stylu uczenia się, rozwiązują zadania, wykorzystując np. komputer, modele prostopadłościanu itp. Przykładowe zadania do rozwiązania:

Zadanie 1. Krawędzie akwarium w kształcie prostopadłościanu wychodzące z jednego wierzchołka mają długości 3 m, 5 m i 2 m. Inne akwarium prostopadłościennie, którego każda krawędź jest dłuższa o ten sam odcinek od odpowiednich krawędzi pierwszego akwarium, ma pojemność o 110 większą. Wyznacz wymiary większego akwarium.

Zadanie 2. Podstawą prostopadłościanu jest kwadrat o boku x . Suma długości wszystkich krawędzi prostopadłościanu jest równa 40. Dla jakich x objętość tego prostopadłościanu jest większa od 36?

Zadanie 3. W kulę o promieniu 10 cm wpisano walec, którego objętość stanowi 43,2% objętości kuli. Wyznacz wymiary tego walca.

4. Prezentacja pracy

Nauczyciel wspólnie z uczniami dokonuje sprawdzenia poprawności rozwiązań. Ocenia pracę uczniów na lekcji zgodnie z wcześniej ustalonymi kryteriami (uczniowie ze SPE mają odpowiednio dostosowane kryteria).

5. Samoocena i refleksja uczniów

Na zakończenie lekcji nauczyciel prosi uczniów o uzupełnienie ankiety, na podstawie której zostaną opracowane wnioski z przebiegu lekcji. Przykładowa ankieta metodą niedokończonych zdań:

- Najbardziej lubię zajęcia, na których .....
- Przekazując wiedzę i dzieląc się z innymi .....
- Moje zaangażowanie w pracę na lekcji polegało na .....

Komentarz metodyczny

Podczas pracy indywidualnej uczniowie mają możliwość wyboru i deklaracji zadań do rozwiązania. Stosujemy przy tym zasadę, że uczniowie uczą się w różnym tempie, a zadaniem nauczyciela jest umiejętność wspierania ich nauki w sposób dostosowany do ich zróżnicowanych potrzeb, uzdolnień i tempa rozwoju. Przedstawione zadanie 3 wymaga od uczniów zrozumienia tematyki brył wpisanych w kulę, dlatego należy je proponować uczniom uzdolnionym matematycznie. Uczniowie niepełnosprawni ruchowo powinni mieć zapewniony dostęp do narzędzi technologii informacyjno-komunikacyjnych.